

BELEIDSREGELS DEBITEUREN

WET WERK EN BIJSTAND (WWB)

KOMPAS

INLEIDING	3
1. TERUGVORDERING	4
1.1 Juridisch Kader	4
1.2 Doelen, effecten en uitgangspunten	4
1.3 Beleidsregels bij terugvordering	5
1.4 Beleidsregels hercontroles bij terugvordering	9
1.5 Beleidsregels invorderingsbeleid	10
2. VERHAAL/ALIMENTATIE	12
2.1 Kader	12
2.2 Uitgangspunten	12
2.3 Beleidsregels bij verhaal	12
2.4 Beleidsregel termijnen verhaal	17
2.5 Beleidsregels bij kruimelbedragen	17
2.6 Beleidsregel hercontroles bij verhaal	18
3. KREDIETHYPOTHEEK/BIJSTAND IN DE VORM VAN GELDLENING	18
3.1 Kader	18
3.2 Keuzes	19

INLEIDING

In de Wet werk en bijstand biedt het debiteurenbeleid een ruime mogelijkheid aan keuzes. Vanwege de nieuwe verdeling van verantwoordelijkheden die in de gehele Wet werk en bijstand tot uitdrukking komt, is in de WWB volstaan met een bevoegdheid tot terugvordering en verhaal (art. 58 WWB). Het is derhalve van belang om inzichtelijk te maken welk beleid de gemeenten die aangesloten zijn bij Kompas hierin wensen te volgen.

Zoals hierboven aangegeven biedt de WWB de ruimte om eigen beleid te maken ten aanzien van debiteuren. Het verdient de voorkeur om dit beleid vast te leggen in regels, zodat zowel voor de cliënten als voor de uitvoering duidelijkheid geschapen wordt. Deze regels vormen tevens de basis voor de motivering van een besluit. Indien sprake is van beleidsregels wordt willekeur voorkomen en kan bovendien ter onderbouwing van het genomen besluit volstaan met een verwijzing naar de vaste gedragslijn.

De basis voor het vaststellen van beleidsregels is terug te vinden in artikel 58 lid 1 van de WWB. Dit is de bevoegdheid om over te gaan tot terugvordering en is daarmee ook de basis voor de beleidsregels.

De onderdelen die een rol spelen in het kader van het debiteurenbeleid zijn:

1. Terugvordering;
2. Verhaal/alimentatie;
3. Krediethypotheek.

HOOFDSTUK 1 - TERUGVORDERING

1.1. Juridisch kader

Door de invoering van de WWB wordt de landelijk geldende verplichting om de te veel en/of ten onrechte verstrekte bijstand zoals bedoeld in de artikelen 78 t/m 90 Abw terug te vorderen omgezet in een bevoegdheid van de gemeente om te veel en/of ten onrechte verstrekte kosten van bijstand terug te vorderen (art. 58 t/m 60 WWB) en om zelf regels daarvoor te stellen. Deze "keuzevrijheid" van de gemeente om kosten van bijstand al dan niet terug te vorderen, wordt in beginsel niet beperkt door bepalingen in de WWB zelf.

Een gemeente zou er in beginsel voor kunnen kiezen om in geen enkel geval te veel of ten onrechte verstrekte bijstand terug te vorderen. De keuze om de huidige regelgeving tot gemeentelijk beleid te "verheffen" is dan het andere uiterste.

Uit de memorie van toelichting kan worden afgeleid, dat de bevoegdheid om bijstand terug te vorderen in elk geval geen vrijbrief voor de gemeente kan zijn om het hoofdstuk terugvordering van bijstand als gevolg van fraude geheel te laten voor wat het is. Dit zou in elk geval haaks staan op de bedoeling van de WWB om de fraudebestrijding te intensiveren.

Wat betreft terugvordering van bijstand in het algemeen betreft, geeft het kabinet aan dat het vervallen van de terugvorderingsverplichting is beoogd om gemeenten de ruimte te geven om in plaats van de Abw zelf een beleid te formuleren met betrekking tot de gevallen waarin afgezien kan worden van terugvordering.

Ook hier is de omzetting van de verplichting tot terugvordering in een bevoegdheid niet bedoeld om terugvordering "af te danken". De slotsom is dan ook, dat de gemeente op bepaalde punten wel meer keuzevrijheid heeft gekregen, maar dat er geen sprake is van een vrije keuze om al dan niet terug te vorderen.

De gemeente kan een goede afweging maken wanneer van terugvordering kan worden afgezien.

1.2. Doelen, effecten en uitgangspunten

Terugvordering van bijstand heeft een aantal doelen/ effecten:

1. Terugvordering is een onderdeel van en een middel tot fraudebestrijding en handhaving.
2. Terugvordering kan onder de WWB inkomsten voor de gemeente opleveren.
3. Terugvordering leidt tot kosten voor de gemeente (personeel e.a. middelen)
4. Bij terugvordering dient maatwerk te worden geleverd.
5. Voor de klant dient te allen tijde duidelijk te zijn, waarom terugvordering plaatsvindt c.q. er dient klantgerichtheid te worden nagestreefd.

Sommige van deze effecten zijn wenselijk (1,2,4 en 5), terwijl het in de rede ligt, dat een gemeente liefst zo min mogelijk kosten maakt.

Om tot een consistent beleid inzake terugvordering te komen, dient de gemeente allereerst prioriteiten te stellen met betrekking tot de mate waarin zij bovengenoemde effecten wil realiseren.

Naast de hierboven genoemde "gemeentelijke" doelen blijkt uit de memorie van toelichting van de WWB dat deze wet moet leiden tot een aantal gewenste resultaten in het beleid en de gemeentelijke uitvoering:

1. Beperken van de instroom in de uitkering;
2. Het maken van een evenwichtig beleid met aandacht voor alle groepen in de uitkering met specifieke kenmerken;
3. Beleid en uitvoering moeten transparant zijn. Voor de belanghebbende moet duidelijk zijn aan welke verplichtingen hij moet voldoen. Ondersteuning daarvan door een goede handhaving en fraudebestrijding, zowel preventief als repressief.

Met name punt 1 en punt 3 zijn van belang voor terugvordering: door de aanvraag/ toekenning van het recht op uitkering in een vroeg stadium te screenen op mogelijke rechten op inkomsten/ vermogen kan voorkomen worden, dat de gemeente "achter haar geld moet aanlopen".

Hieruit blijkt, dat fraudebestrijding en handhaving voor de wetgever een belangrijk element is. Het is daarom niet uit te sluiten dat de gemeente daarop bij gelegenheid wordt aangesproken. Het ligt dan ook in de rede, dat de gemeente bij het stellen van prioriteiten inzake terugvordering de bedoeling van de wetgever zwaar laat wegen.

Daarnaast is het de bedoeling van de WWB, dat de gemeente in staat wordt gesteld om "maatwerk" te leveren met betrekking tot terugvordering. Er wordt niet aangegeven, hoever men hierin dient te gaan, maar dat men een inspanning in deze richting dient te leveren bij de vormgeving van beleid, staat wel vast.

Op basis van de hierboven geschetste doelen en effecten en het in vorige paragraaf opgenomen kader kan de redenering bij de invulling van de verkregen beleidsvrijheid niet anders zijn dan:

we vorderen altijd terug, tenzij...

In feite is hiermee sprake van een tussenvariant, waarbij per artikel (onderdeel) van terugvordering een afweging gemaakt wordt met betrekking tot de vraag of overgegaan moet worden op terugvordering.

Voordeel hiervan is dat bij ieder voorstel bezien wordt in hoeverre terugvordering efficiënt en effectief is. Daarnaast kan er per onderdeel een kosten/baten-analyse gemaakt worden. We hebben immers nu een kans om zeer arbeidsintensieve werkprocessen die nauwelijks iets opleveren (en die nauwelijks betekenis hebben in het kader van fraudebestrijding) te schrappen c.q. anders te gaan inrichten.

Nadeel is dat sprake is van minder eenduidigheid, zowel voor de cliënt als voor de uitvoering. Bovendien is het bewerklijker, aangezien sprake is van aanpassingen ten opzichte van de huidige uitvoeringspraktijk. Daarnaast krijgen medewerkers een grotere verantwoordelijkheid (per individuele cliënt motiveren waarom tot een bepaalde keuze is gekomen) en is er meer druk op de medewerkers om goed te motiveren (o.a. in verband met gelijkheidsbeginsel).

Een aandachtspunt is dat alertheid op eventuele rechtsongelijkheid noodzakelijk is.

Teneinde de hierboven genoemde nadelen zo veel als mogelijk te neutraliseren is het zaak op een dusdanige wijze beleidsregels te formuleren die de eenduidigheid voor cliënt en uitvoering bevorderen en die daarnaast de basis vormen voor de motivering van de individuele besluiten, zodat toepassing van het gelijkheidsbeginsel en het voorkomen van rechtsongelijkheid in afdoende mate gewaarborgd kan worden.

1.3. Beleidsregels bij terugvordering

Ten aanzien van het beleid inzake terugvordering zijn de volgende onderdelen te onderscheiden:

1. ten onrechte of tot een te hoog bedrag verstrekte uitkering (art. 58 lid 1 sub a)
2. uitkering verstrekt in de vorm van een geldlening (artikel 58 lid 1, sub b)
3. verstrekte borgtocht (artikel 58 lid 1, sub c)
4. verstrekte voorschotten (artikel 58 lid 1, sub d en artikel 52)
5. anderszins onverschuldigde betalingen (artikel 58 lid 1, sub e)
6. achteraf ontvangen middelen (artikel 58 lid 1, sub e onder 1^e)
7. uitkering verstrekt met bepaalde bestemming (artikel 58 lid 1, sub e, onder 2^e)
8. wettelijke rente en kosten (artikel 58 lid 4)
9. bruto-terugvordering (artikel 58 lid 4)
10. terugvordering in het kader van trajectplan (reïntegratieverordening)

Ad 1. ten onrechte of tot een te hoog bedrag

Situatie:

- fraude (verzwegen inkomsten)
- fraude (verstrekken van onjuiste/geen gegevens)
- achteraf toekennen van middelen, bijv. andere uitkering, over een periode waarin bijstand is verleend, waardoor het recht op bijstand achteraf wordt ingetrokken en dus bijstand ten onrechte is verleend

Uitgangspunten en overwegingen:

- Ten onrechte verstrekte bijstand als gevolg van fraude moet te alle tijden worden teruggevorderd (fraude mag niet lonen).
- Het te leveren werk moet enigszins in verhouding staan tot het bedrag waar het om gaat, daarom wordt voorgestaan om te werken met een drempel van € 25,- bij terugvordering. Overigens zal een dergelijk gering fraudebedrag zelden voorkomen. Bovendien kan ook bij niet terugvorderen aan betrokkene een maatregel worden opgelegd wegens niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht)

Beleidsregel ten onrechte of tot een te hoog bedrag verstrekte uitkering

Op grond van artikel 58 lid 1 sub a.: ten onrechte of tot een te hoog bedrag verleende bijstand in alle gevallen terugvorderen, zij het met een drempel van €25,-.

Ad 2. uitkering verstrekt in de vorm van een geldlening

Situatie:

Wordt toegepast

- in afwachting van boedelscheiding of erfenis.
- aflossing huurschuld
- ten behoeve van inrichtingskosten

Uitgangspunten en overwegingen:

- Het gaat hier om bijstand die voor een bepaald doel is verstrekt in de vorm van een lening. Deze vorm van bijstand dient derhalve altijd te worden terugbetaald.
- Om de terugbetaling adequate te kunnen realiseren is een goede betalingsregeling noodzakelijk. Hiertoe dient in ieder geval de cliënt vooraf bij het aangaan van de lening goed op de hoogte gebracht te worden van de voorwaarden, zodat achteraf niet een beroep kan worden gedaan op rechtszekerheid en gewekt vertrouwen.

Beleidsregel uitkering verstrekt in de vorm van een geldlening

Op grond van artikel 58 lid 1 sub b.: de lening wordt in alle gevallen teruggevorderd. Dit geldt ook als de aan de geldlening verbonden verplichtingen niet worden nagekomen.

Ad 3 verstrekte borgtocht

Situatie:

- kredietbank (schuldsanering)
- achterstand huur/electriciteit c.s.

Uitgangspunten en overwegingen:

- Bij borg gaat het om relatief hoge bedragen.
- Zodra je als borg aangesproken wordt is er veelal niets meer te halen bij betrokkene.
- bij het aanspreken van de borg (gemeente) zou veel meer gecontroleerd moeten worden welke stappen ondernomen zijn (door de geldverstrekende instantie) alvorens de borg wordt aangesproken
- bij borgstelling gelden dezelfde regels als bij geldlening.

Beleidsregel verstrekte borgtocht

Op grond van artikel 58 lid 1 sub c: altijd terugvorderen.

Ad 4. verstrekte voorschotten

Situatie:

- bij aanvraag, en
- blijkend dat niet kan worden gewacht op de wettelijke afhandelingstermijn

Uitgangspunten en overwegingen:

- Voorschotten zijn vaak (meerdere) kleine bedragen maar soms ook hele maandelijkse uitkeringen in afwachting van een toekenningsbesluit.
- Voorschotten moeten tot een absoluut minimum beperkt blijven aangezien terugvordering meestal illusoir is daar betrokkene veelal met de noorderzon vertrokken is (terugvordering is dan een lijdensweg).
- Beleid mag het vragen van voorschotten zeker niet stimuleren. Als een ten onrechte verstrekt voorschot niet wordt teruggevorderd, dan zou dit het signaal kunnen afgeven dat men makkelijk om voorschotten kan gaan "winkelen". Het inbouwen van een drempel wordt niet voorgestaan omdat dit mogelijk het vragen van voorschotten stimuleert. Immers ook een gering bedrag is mooi meegenomen als je er daarna niets meer over hoort.
- Wanneer blijkt dat een verstrekt voorschot onterecht was, dan hier terugvordering altijd aan de orde te zijn.

Beleidsregel verstrekte voorschotten

Op grond van artikel 58 lid 1 sub d. : ten onrechte verstrekte voorschotten altijd terugvorderen.

Ad 5. anderszins onverschuldigde betalingen

Situatie:

- onjuiste korting inkomsten
- verstrekking (door uitkeringsadministratie) van andere norm als vermeld in besluit
- toekennen verkeerde toeslag (c.q. niet toepassen verlaging).

Uitgangspunten en overwegingen:

- De gemeente heeft (teveel) bijstand verstrekt, waardoor sprake is van een administratieve vergissingen waarvoor de cliënt in de regel geen blaam treft.
- In de regel gaat het om geringe bedragen.
- Terugvordering in deze gevallen is zeer arbeidsintensief.
- Aangezien de gemeente een fout heeft gemaakt, is het verdedigbaar om in deze gevallen niet terug te vorderen. Bovendien leidt niet-terugvorderen niet tot stimuleren van bepaald gedrag bij de cliënt.
- Hierbij wel beoordeling maken of de cliënt redelijkerwijs had kunnen weten dat er een fout gemaakt is. Indien dit het geval is, dan kan terugvordering wel aan de orde zijn.
- Het inbouwen van een hoge drempel is verdedigbaar, aangezien hier geen sprake is van gedrag van een cliënt dat niet gestimuleerd moet worden (dit in tegenstelling tot fraude) om tot een redelijk drempelbedrag te komen, zou deze afgestemd moeten worden op de kosten die gemaakt moeten worden om tot terugvordering over te gaan.

Beleidsregel anderszins onverschuldigde betalingen

Op grond van artikel 58 lid 1 sub e: onverschuldigde betalingen als gevolg van administratieve vergissingen van de gemeente:

* waarvan de cliënt redelijkerwijs niet kon begrijpen dat hij/zij teveel bijstand heeft ontvangen niet terugvorderen

* waarvan de cliënt redelijkerwijs wél kon begrijpen dat hij/zij teveel bijstand heeft ontvangen: wel terugvorderen. In deze gevallen wordt een drempel gehanteerd van € 100,-.

Ad 6. Achteraf ontvangen middelen (inkomen/vermogen)

Situatie:

- boedelscheiding
- andere inkomsten (nabetaling ww/ziektewet c.s.)
- alimentatie
- erfenis
- verzekeringsuitkering (schadevergoeding)
- belastingteruggaaf

Uitgangspunten en overwegingen:

- het gaat om middelen waarover de cliënt naderhand met betrekking tot de periode waarover bijstand is verleend beschikt c.q. kan beschikken.
- er is veelal sprake van relatief grote bedragen (kan soms de hele uitkering betreffen)
- op basis hiervan wordt voorgestaan om altijd terug te vorderen
- gelet op de omvang van de bedragen is het niet zinvol om een drempel in te bouwen
- gelet op de bewerkelijkheid en het geringe rendement zou het een goede zaak zijn om belastingteruggaaf buiten beschouwing te laten; heffingskortingen worden altijd teruggevorderd, ook als ze achteraf ontvangen worden (uitvloeisel uit art. 31 lid 1 WWB).

Beleidsregel achteraf ontvangen middelen

Op grond van artikel 58 lid 1, sub e onder 1^e: achteraf ontvangen middelen in alle gevallen terugvorderen, met uitzondering van belastingteruggaaf (voor zover het niet om heffingskortingen gaat).

Ad 7. Uitkering verstrekt met bepaalde bestemming

Situatie:

- Bijvoorbeeld achteraf toegekende huursubsidie waarvoor woonkostentoeslag is toegekend.

Uitgangspunten en overwegingen:

- Hierbij geldt hetzelfde als onder punt 6.

Beleidsregel uitkering verstrekt met bepaalde bestemming:

Op grond van artikel 58 lid 1, sub e, onder 2^e : uitkering verstrekt met bepaalde bestemming in alle gevallen terugvorderen.

Ad 8. wettelijke rente en kosten

Situatie:

- de gemeente kan de vordering verhogen met wettelijke rente en de op de terugvordering betrekking hebbende kosten

Uitgangspunten en overwegingen:

- komen tot een juridische correcte berekening is ingewikkeld
- formele en correcte ingebrekestelling (ingangsdatum) is een absoluut vereiste.
- zeer arbeidsintensief terwijl het veelal om geringe bedragen gaat. In rekening brengen van wettelijke rente en kosten is zeer bewerkelijk (welke rente wordt berekend, rente op rente, gemaakte kosten moeten apart in systeem opgeboekt en bijgehouden worden.).
- kan averechts werken bij cliënten waarmee een betalingsregeling is afgesproken.
- software is hier (tot nu toe) niet op toegerust. Dit zou handmatig berekend en bijgehouden moeten worden, hetgeen het nog arbeidsintensiever maakt.
- uitgangspunt is om met zo min mogelijk kosten proberen het terugvorderingsbedrag terug te krijgen. Hierin past geen ingewikkelde arbeidsintensieve berekening

Beleidsregels wettelijke kosten en rente

Op grond van artikel 58 lid 4: de vordering niet verhogen met wettelijke rente en de op de terugvordering betrekking hebbende kosten.

Ad 9. bruto-terugvordering

Situatie:

- Bijstand wordt netto uitgekeerd.
- De gemeente draagt net als een werkgever hierover loonbelasting, premies volksverzekeringen en ziekenfondspremie af aan de belastingdienst en het UWV. De gemeente betaalt dus in feite een bruto uitkering

Uitgangspunten en overwegingen:

- huidige richtlijn op grond van de Abw is dat bruto-terugvorderingen aan de orde zijn bij niet-betaling binnen het lopende kalenderjaar, met uitzondering van voorschotten.
- er is geen reden om af te zien van bruto-terugvorderingen, zoals deze nu ook uitgevoerd worden, alhoewel dit een zeer arbeidsintensieve en zeer ingewikkelde berekening is en de uitkomst aan de leek niet of nauwelijks uit te leggen is. Reden hiervoor is dat wij ook loonheffing etc. doorbetalen. Het zou derhalve nadelig voor de gemeente zijn om niet meer te kiezen voor bruto-terugvordering.

Beleidsregel bruto-terugvordering

Op grond van artikel 58 lid 4: kiezen voor bruto-terugvordering, hetgeen neerkomt op het handhaven van bruto-terugvorderen conform huidige werkwijze.

Ad. 10: terugvordering inzake trajectplan

Situatie:

- in de reïntegratieverordening, en als voorloper daarop in de beleidsregels reïntegratie, zal worden vastgelegd aan welke verplichtingen de cliënt moet voldoen als een reïntegratietraject wordt opgestart.
- wanneer de cliënt niet voldoet aan de verplichtingen zoals met de cliënt in het reïntegratieplan (en de daar aan gekoppelde beschikking) is overeengekomen, is dit een reden tot het opleggen van een maatregel (dit dient verwerkt te worden in de afstemmingsverordening)
- daar waar als gevolg van het niet voldoen aan de gestelde verplichtingen (verwijtbaarheid cliënt) de gemeente schade lijdt doordat kosten worden gemaakt die niet leiden tot de overeengekomen doelen in het trajectplan, ligt de vraag voor in hoeverre de kosten van het trajectplan moeten worden teruggevorderd.

Uitgangspunten en overwegingen:

- als wij de kosten van het trajectplan willen terugvorderen, zal er bij de start van het trajectplan een overeenkomst tussen de gemeente en de cliënt getekend moeten worden. Aangezien in veel gevallen de cliënt verplicht (gedwongen) wordt om een traject te volgen, is hier geen sprake van gelijkwaardige verhoudingen. Dit is wel het uitgangspunt bij het aangaan van een overeenkomst.
- gelet op deze ongelijkwaardige verhouding wordt voorgesteld om bij gemeentelijke cliënten het maatregelenbeleid van toepassing te verklaren en de cliënt niet te verplichten om de kosten van het trajectplan terug te betalen wanneer het trajectplan verwijtbaar niet tot een goed einde wordt gebracht.
- bij de zogenaamde niet-uitkeringsgerechtigden ligt dit anders. Bij deze groep hebben wij geen sanctie-mogelijkheden. Bovendien komen deze burgers op eigen verzoek vragen om een integratietraject. Om dergelijke trajecten geen vrijblijvendheid te laten zijn, zou het bij Nug-ers wel goed zijn om te werken met een overeenkomst waarin de Nug-er verklaart dat hij de kosten van het trajectplan terugbetaalt, wanneer hij/zij dit verwijtbaar niet afrondt. Bij het aangaan van een dergelijke overeenkomst is er sprake van gelijkwaardigheid van partijen. Bovendien werkt dit drempelverhogend c.q. selecteert dit vanzelf alleen de gemotiveerde Nug-ers uit. De andere kant is echter dat terugvordering moet geschieden via civiel recht en dat betekent extra kosten. Dit moet dus per individueel geval worden afgewogen.
- bij de vraag of het zinvol is om met een drempelbedrag te werken moet bedacht worden dat trajectplannen doorgaans kostbaar zijn. Afhankelijk van het soort traject c.q. de fasering van de cliënt, liggen de prijzen tussen de € 1.500,- en € 5.000,-. Verder zijn ook scholingstrajecten in de regel kostbaar. Vanwege deze bedragen, wordt voorgesteld om hier geen drempel in te bouwen en bij Nug-ers in alle gevallen de betaalde prijs van het trajectplan terug te vorderen van de cliënt.

Beleidsregel terugvordering inzake trajectplan

Op grond van de reïntegratieverordening: niet over gaan tot terugvordering bij het verwijtbaar niet afronden van een traject, voor zover het gaat om personen met een bijstandsuitkering. Indien het gaat om een persoon die op vrijwillige basis een traject volgt (Nug-ers) en er sprake is van verwijtbaar afbreken van het traject: in verband met kosten van terugvordering voor dit traject (civiel recht) wordt dat per geval afgewogen.

1.4. Beleidsregel hercontroles bij terugvordering

Situatie:

- Momenteel is in de Rau 1996 (Regeling administratieve uitvoeringsvoorschriften Abw) opgenomen wanneer de gemeente een besluit moet nemen ten aanzien van handhaven of wijzigen van de opgelegde betalings- en aflossingsverplichtingen. In het debiteurenonderzoeksplan is opgenomen wanneer een hercontrole moet worden uitgevoerd. In de Wwb zijn geen voorschriften opgenomen over het uitvoeren van heronderzoeken/debiteurenonderzoeken. De gemeente heeft hier dus keuzevrijheid, waarbij de volgende varianten met hun voor en nadelen, overwogen kunnen worden.

Varianten en overwegingen

- Maximum-variant: alle hercontroles die nu op grond van de Rau uitgevoerd moeten worden, blijven uitvoeren.

- Nadeel: is zeer arbeidsintensief en op onderdelen onnodig belastend en ondoelmatig.
 - Voordeel: beleid en uitvoering is bekend; derhalve geen investering in het opstellen van nieuwe richtlijnen, etc.
- Minimum-variant: Helemaal geen hercontroles debiteuren meer uitvoeren.
 - Nadeel: bij slechte c.q. niet terugbetalende debiteuren kan de gemeente veel geld mislopen. Een investering aan de voorkant van het proces (het werkproces vanaf het moment dat er een debiteur ontstaat tot het moment dat de beschikking is gemaakt) is dan zinloos geweest, als het terug te betalen geld niet terugkomt.
 - Voordeel: veel arbeidscapaciteit wordt bespaard.
- Tussenvariant:

Wanneer het uitgangspunt: “ wat doelmatig en goed is houden en wat veel werk kost en weinig oplevert schrappen” wordt toegepast, dan creëren we de meest optimale situatie.
- Voorgesteld wordt om bij vorderingen die binnen 5 jaar volledig worden terugbetaald geen hercontrole uit te voeren en bij vorderingen die niet binnen 5 jaar worden terugbetaald een hercontrole na 3 jaar te doen.

Wanneer geconstateerd wordt dat de terugbetaling stagneert, dan wordt direct een tussentijds onderzoek doorgegeven en uitgevoerd. Ook wordt een en ander gevolgd door middel van de aanmaanprocedure.

In die gevallen waar nog geen sprake is van een terugbetalingsregeling bepaalt de juridisch medewerker per individueel geval de termijn van hercontrole, met dien verstande dat deze gevallen minimaal eenmaal per jaar aan een hercontrole worden onderworpen.

Beleidsregels bij hercontrole terugvordering

Geen hercontrole terugvordering uitvoeren wanneer bedrag binnen 5 jaar wordt terugbetaald.

In andere gevallen: hercontrole na 3 jaar. Controle op naleving terugbetalingsverplichtingen door middel van aanmaanprocedure c.q. tussentijds onderzoek; dit laatste ter beoordeling van de juridisch medewerker.

Indien nog geen terugbetalingsregeling kan worden vastgesteld beoordeelt de juridisch medewerker per individueel geval de termijn van hercontrole, doch minimaal eenmaal per jaar.

1.5. Beleidsregel invorderingsbeleid

Situatie

- In de beschikking wordt aangegeven hoe de cliënt hetgeen wordt teruggevorderd zal moeten terugbetalen. In veel gevallen zal er maandelijks een bedrag worden ingehouden op de uitkering. Ontvangt betrokkene geen bijstand meer, dan zal de terugvorderingschuld ineens worden teruggevorderd. Is cliënt hiertoe niet in staat, dan zal er een betalingsregeling worden afgesproken, die is afgestemd op de betalingscapaciteit.
- Moeilijke inbare vorderingen worden via een deurwaarder geïnd, waarbij de kosten voor de deurwaarder aan de vordering worden toegevoegd.
- In de huidige situatie wordt regelmatig gebruik gemaakt van de regeling, met name in de gevallen waarin cliënt een nieuwe start kan worden geboden. Vaak is het doorzetten van de terugvordering weinig kansrijk, omdat mensen met een minimumuitkering op termijn niet meer in staat zijn om af te lossen. Ook zij krijgen te maken met extra kosten in de loop der jaren, waarvoor ze niet hebben kunnen reserveren. Extra kosten pakken dan de bestaande aflossingscapaciteit weg.
- De WWB biedt dus een goede gelegenheid om opnieuw te bezien hoe wordt omgegaan met trouwe betalingen, met vorderingen zonder uitzicht op betaling en met schuldsanering.

Uitgangspunten en overwegingen

- Bij fraude wordt ten alle tijden teruggevorderd
- Op grond van artikelen 78a t/m 78c Abw waren wettelijke mogelijkheden gecreëerd om in bepaalde gevallen af te zien van verdere terugvordering. In de WWB zijn deze regelingen niet meer opgenomen, logischerwijs voortvloeiend uit het feit dat onder de WWB de terugvordering op zich een bevoegdheid is en geen verplichting.
- Kompas heeft goede ervaringen met de huidige werkwijze waarin gebruikt wordt gemaakt van de artikelen 78a t/m 78c Abw:
 - cliënten krijgen de gelegenheid voor een nieuwe start, ook in geval van schuldsituaties;

- het geeft Kompas de gelegenheid om efficiënt om te gaan met debiteurenbeheer, omdat niet eeuwig vorderingen blijven staan waarop niet meer wordt afgelost.
- Derhalve wordt gekozen voor handhaving van hetgeen in artikelen 78a t/m 78c Abw was geregeld, door deze regeling als beleidsregel op te nemen in het kader van het debiteurenbeleid Kompas onder de WWB;
- In de situatie dat een vordering ter betekening en executie is overgedragen aan een deurwaarder bepaalt de juridisch medewerker per individueel geval de termijn van hercontrole. In de beoordeling weegt de juridisch medewerker mee in hoeverre de periodieke informatie-uitwisseling met de deurwaarder in - voor de invordering- relevante informatie voorziet.

Beleidsregel afzien van verdere terugvordering

De juridisch medewerker van Kompas beoordeelt per geval of sprake kan zijn van afzien van verdere terugvordering en hanteert daarbij onderstaand kader.

Van verdere terugvordering kan worden afgezien, indien:

- de belanghebbende gedurende vijf jaar volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan;
- de belanghebbende gedurende vijf jaar niet volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan, maar het achterstallige bedrag over die periode, vermeerderd met de daarover verschuldigde wettelijke rente en de op de invordering betrekking hebbende kosten, alsnog heeft betaald;
- de belanghebbende gedurende vijf jaar geen betalingen heeft verricht en niet aannemelijk is dat hij deze op enig moment zal gaan verrichten;
- de belanghebbende een bedrag, overeenkomend met ten minste 50% van de restsom in één keer aflost;
- het gemiddeld inkomen van de belanghebbende in die periode de beslagvrije voet bedoeld in de artikelen 475c en 475d van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering gedurende drie jaar niet te boven is gegaan.

Schuldsituaties

Verder kan in het kader van schuldregeling nog worden afgezien van verdere terugvordering, indien

- redelijkerwijs te voorzien is dat de belanghebbende niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden;
- redelijkerwijs te voorzien is dat een schuldregeling met betrekking tot de vorderingen – behoudends fraudevorderingen en vorderingen gedekt door pand of hypotheek - van de overige schuldeisers zonder een zodanig besluit niet tot stand zal komen; en
- de vordering van de gemeente wegens teruggevorderde bijstand ten minste zal worden voldaan naar evenredigheid met de vorderingen van de schuldeisers van gelijke rang.

Het besluit tot het gedeeltelijk afzien van terugvordering of tot het gedeeltelijk afzien van verdere terugvordering treedt niet in werking voordat een schuldregeling als hiervoor bedoeld tot stand is gekomen.

Het besluit tot het gedeeltelijk afzien van terugvordering of tot het gedeeltelijk afzien van verdere terugvordering wordt ingetrokken of ten nadele van de belanghebbende gewijzigd indien:

- niet binnen twaalf maanden nadat dat besluit is bekendgemaakt, een schuldregeling is tot stand gekomen;
- de belanghebbende zijn schuld aan de gemeente niet overeenkomstig de schuldregeling voldoet;
- onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid.

Het afzien van (verdere) terugvordering in het kader van schuldregeling kan niet het geval zijn indien,

- de terugvordering het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenverplichting op grond van artikel 17 WWB (inlichtingen ten behoeve van het vaststellen van het recht op uitkering en het behoud daarvan) en op grond van de artikelen 28, tweede lid, en 29, eerste lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (inlichtingen die ten behoeve van werkintake en uitkeringsintake door het CWI worden gevraagd).

Geen mogelijkheid om af te zien van verdere terugvordering

In één geval wordt in elk geval niet op hiervoor genoemde gronden van verdere terugvordering afgezien, namelijk indien:

- het gaat om vorderingen welke door pand of hypotheek op een goed of goederen zijn gedekt én de vorderingen ook op die goederen verhaald kunnen worden.

Kruimelbedragen

In beginsel zal voor alle vorderingen een terugvorderingsactie starten in de vorm van een aanschrijving via een beschikking. Indien door cliënt niet wordt gereageerd zal het invorderingstraject uit kosten-baten-overweging slechts worden ingezet als de vordering meer is dan € 110,00.

Altijd boordeling per individueel geval

Er is geen sprake van een categoriale benadering. Steeds zal door de juridisch medewerker per geval als in dit hoofdstuk omschreven, worden beoordeeld in hoeverre kan worden afgezien van verdere

terugvordering.

Hercontroles bij inzet deurwaarder

Bij betrokkenheid van een deurwaarder beoordeelt de juridisch medewerker per individueel geval de termijn van hercontrole t.a.v. de invordering.

HOOFDSTUK 2 - VERHAAL/ALIMENTATIE

2.1. Kader

Op dit moment is nieuwe alimentatiewetgeving in voorbereiding. In verband hiermee is besloten dat de verhaalsartikelen van de WWB niet ingaan, totdat de alimentatiewetgeving ingevoerd is. Dit is bepaald in artikel 13 van de invoeringswet. Het betreft hier artikel 61, dat de bevoegdheid regelt van verhaal in geval van:

- niet nakomen van de onderhoudsplicht jegens een jongmeerderjarig kind
- schenking, voor zover met het geschonkene rekening gehouden zou zijn bij het besluit tot bijstandsverlening
- nalatenschap

(Buiten de hierboven genoemde gevallen is geen verhaal mogelijk).

Daarnaast gaat het om artikel 62, dat toeziet op het besluit tot verhaal. Ook artikel 56 van de WWB, dat toeziet op de bevoegdheid van het college om aan de verlening van de bijstand de verplichting te koppelen dat een verzoek tot toekenning van kinderalimentatie wordt gedaan, treedt pas in werking tezamen met de alimentatiewetgeving.

Tot invoering van de alimentatiewetgeving, en daarmee tot het tijdstip waarop de artikelen 56, 61 en 62 van de WWB in werking treden kan het college kosten van bijstand verhalen in de gevallen en overeenkomstig de regels aangegeven in de artikelen 92, tweede en derde lid tot en met 105 en 141 van de Abw.

Het grote verschil ligt in woordje “kan”: daar waar de gemeente op basis van de Abw verplicht was om over te gaan tot verhaal volgens de in de wet geregelde gevallen en naar de regels van hoofdstuk VII van de Abw is nu sprake van een bevoegdheid.

2.2. Uitgangspunten

Feitelijk is sprake van twee verschillende uitgangspunten:

1. Onderdelen die na invoering van alimentatiewetgeving niet meer terugkomen dan wel opgaan in die wet (verhaal op ex-partner en verhaal minderjarige kinderen).

Voor deze onderdelen kan volstaan worden met het regelen van zaken totdat de alimentatiewetgeving in werking is getreden.

2. Onderdelen die opgenomen zijn in de WWB (opleggen verplichting tot vorderen kinderalimentatie, verhaal jongmeerderjarigen, schenking en nalatenschap).

Bij deze onderdelen moeten zowel afspraken gemaakt worden voor de overgangperiode (dus totdat de alimentatiewetgeving in werking is getreden) als voor de definitieve situatie (als de artikelen 56, 61 en 62 van de WWB, na inwerkingtreding alimentatiewetgeving ook van kracht zijn geworden). Bij deze onderdelen is, zover als mogelijk, gekeken naar een werkwijze die zowel in de overgangssituatie als in de definitieve situatie werkbaar en wenselijk is.

2.3. Beleidsregels bij verhaal

In het kader van verhaal en alimentatie worden de volgende zaken aan de orde gesteld:

1. verhaal op onderhoudsplichtige (artikel 93 lid a en b Abw, komt niet terug in WWB)
 - a) ex-partner
 - b) minderjarige kinderen
2. kinderalimentatie (artikel 56 WWB, artikel 108 Abw)
3. onderhoudsplicht jongmeerderjarige kinderen (artikel 61 WWB, artikel 93 lid c Abw)
4. verhaal op ontvanger schenker (artikel 61 WWB, artikel 99 Abw)
5. verhaal bij nalatenschap (artikel 61 WWB, artikel 100 Abw)

Ad 1a Verhaal ex-partner (artikel 93 Abw)

Situatie:

- verhaal op ex-partner vervalt binnen de WWB met invoering alimentatiewetgeving. De vraag is hoe we willen omgaan met discretionaire bevoegdheid tot aan de invoering alimentatiewetgeving.

Uitgangspunten en overwegingen:

- creëert men bij anticiperen op de nieuwe wet (dus nieuwe gevallen niet meer verhalen) rechtsongelijkheid? (oude gevallen blijven dan immers doorlopen, waarbij het zo zou kunnen zijn dat iemand eind 2003 nog te maken krijgt met verhaal en iemand in vergelijkbare situatie waar de zaak pas in 2004 aan de orde is niet hoeft te betalen)
- Wat te doen bij heronderzoeken: verhaal stoppen of laten doorgaan (je neemt na heronderzoek een nieuw besluit, dit zou reden kunnen zijn om verhaal dan te beëindigen); dit kan ook rechtsongelijkheid veroorzaken.
- Wat als partner korte tijd uit de uitkering is geweest en daarna opnieuw verhaal aan de orde zou kunnen zijn?
- Als gebruik wordt gemaakt van de bevoegdheid, zou je alle gevallen van verhaal ex-partner opnieuw moeten bezien, waarbij drie varianten mogelijk zijn:
 - a) verhaal conform uitspraak rechtbank op initiatief van belanghebbende (echtscheidingsvonnis/-beschikking of alimentatieprocedure)
 - b) verhaal conform uitspraak rechtbank op initiatief van gemeente
 - c) minnelijke verhaalsbijdrage

Bij b en c is het mogelijk om verhaal te beëindigen. Bij a niet (hierin zijn wij als gemeente geen partij, belanghebbende zal inkomen ten gelde moeten maken)

- Is verhaal op ex-partner nog wel van deze tijd (bij samenwonen geen verhaal)
- De WWB legt een sterk accent op reïntegratie. Bij de vraag of we moeten gaan verhalen op de ex-partner zal de afweging gemaakt moeten worden of er sprake is van voldoende inspanningen gericht op reïntegratie van cliënt. Indien dit niet het geval is, is er sprake van onnodig voortdurend beroep op de ex-partner.
- Bij invoering van de alimentatiewetgeving moeten ook alle gevallen beoordeeld en herroepen moeten worden.

Bij anticiperen voorkom je dubbel werk. Immers: bij niet anticiperen zullen in de loop van 2004 verhaalsbijdragen t.b.v. ex-partner opgelegd worden, terwijl bij van kracht worden van de alimentatiewet dit verhaal beëindigd dient te worden; dit zijn twee acties.

Verhaal op ex-partner is altijd arbeidsintensief, waardoor de vraag aan de orde is of de baten opwegen tegen de te maken kosten.

In de alimentatiewetgeving is geen verhaal meer op ex-partner aan de orde. Naar onze mening past dit ook niet meer in deze tijd. We zijn er dan ook voorstander van om over te gaan tot stoppen met verhaal op de ex-partner, waarbij voorkomen moet worden dat sprake is van rechtsongelijkheid.

Beleidsregel verhaal ex-partner

Op grond van artikel 13 van de invoeringswet per 1 januari 2004 stoppen met verhaal op ex-partner (artikel 93 Abw), met uitzondering van de situatie waarin sprake is van alimentatievonnis van de rechtbank. Dit geldt zowel voor oude als nieuwe gevallen.

Ad 1.b Verhaal minderjarige kinderen (artikel 93 Abw)

Situatie:

- Verhaal minderjarige kinderen wordt opgenomen in de alimentatiewetgeving. Gemeentelijk beleid is uitsluitend aan de orde voor de overgangperiode, aangezien dit onderdeel na invoering van de alimentatiewetgeving niet meer terugkomt in de WWB.
- Ook bij verhaal minderjarige kinderen is de vraag aan de orde hoe om te gaan met discretionaire bevoegdheid, tot invoering alimentatiewetgeving.

Uitgangspunten en overwegingen:

- Regionaal is momenteel sprake van diversiteit aan beleid, variërend van bedrag dat vastgesteld wordt op basis van de draagkracht tot een vast bedrag van maximaal € 129 per kind per maand (dit is het bedrag dat fiscaal voordeel voor betaler oplevert; wordt jaarlijks bijgesteld; € 129 geldt voor 2003).

- In het kader van verhaal wordt de voorkeur gegeven aan een werkwijze die zo effectief als mogelijk is (dus met zo weinig mogelijk inspanning zo veel mogelijk middelen binnenhalen). Dit geldt voor het werken met het fiscale bedrag (fiscaal voordeel voor betaler, geen onderzoek nodig naar totale inkomsten, snellere bereidheid om mee te werken)
- Indien blijkt dat het werkelijk te betalen bedrag lager wordt vastgesteld dan € 129 per kind per maand, zal de opgelegde verplichting jaarlijks worden verhoogd met de jaarlijkse alimentatie-indexering.
- Ouder is en blijft verantwoordelijk voor (deel) onderhoud kind (ethische onderhoudsplicht)
- Streven is om ouder niet steeds te confronteren met gemeente in kader van heronderzoeken (ervaring is dat ouders wel willen bijdragen, maar daarvoor niet iedere keer naar de gemeente willen komen voor herberekening draagkracht)
- Anticiperen op nieuwe wetgeving houdt in dat je bijdrage moet (blijven) vragen. Doen we dit niet, dan is straks sprake van een “gewenningsproces” in de richting van de nieuwe organisatie die in kader van de alimentatiewetgeving “de bijdrage moet gaan innen”.
- Geen rechtsongelijkheid creëren voor oude gevallen ten opzichte van nieuwe
- Vanuit diverse overwegingen, zoals hierboven aangegeven (ethisch, anticiperen op nieuwe wet) komen we tot het voorstel om verhaal minderjarige kinderen te handhaven. Hierbij is het streven om te komen tot een werkwijze, die zo weinig als mogelijk energie vergt om geld te verhalen en die zo min als mogelijk belasting voor de betalende ouder met zich meebrengt.

Beleidsregel verhaal minderjarige kinderen

Op grond van artikel 13 van de invoeringswet met ingang van 1 januari 2004 het te verhalen bedrag voor minderjarige kinderen (artikel 93 Abw) per kind per maand vast te stellen op maximaal het dan geldende fiscaal bedrag (voor 2003 is dit maximaal € 129; wordt jaarlijks ambtshalve vastgesteld). Dit geldt voor zover sprake is van voldoende middelen om die € 129 te betalen. Uitzonderd worden die situaties waarin sprake is van alimentatievonnis van de rechtbank.

Dit beleid kiezen voor zowel de oude als nieuwe gevallen, met die kanttekening dat dit beleid voor de oude gevallen (bestaand per 1-1-2004) ingaat vanaf datum besluit eerstvolgend heronderzoek.

Indien blijkt dat het werkelijk te betalen bedrag lager wordt vastgesteld dan € 129 per kind per maand, zal de opgelegde verplichting jaarlijks zonder nader onderzoek worden verhoogd met de jaarlijkse alimentatie-indexering.

Ad 2 kinderalimentatie (artikel 56 WWB en artikel 108 Abw¹)

Situatie:

- Het betreft hier de mogelijkheid om op te leggen dat kinderalimentatie gevorderd wordt (deze verplichting kan als voorwaarde aan de verlening van de bijstand verbonden worden)

Uitgangspunten en overwegingen:

- Uitvoeringspraktijk (op basis van artikel 108 Abw) is dat deze verplichting nu ook al aan verlening van de bijstand verbonden wordt.
- De bijdrage van de onderhoudsplichtige ouder kan betekenen dat de ouder die afhankelijk is van de bijstand, althans voor een deel, zelfstandig in zijn levensonderhoud kan voorzien. Gelet hierop wordt continuering van de huidige praktijk voorgestaan.
- Afhankelijkheid van de bijstand kan wellicht in sommige gevallen voorkomen worden indien sprake is van gedeeltelijke arbeid, in combinatie met te ontvangen onderhoudsbijdragen /alimentatie minderjarige kinderen.

¹ Geconstateerd wordt dat:

- artikel 56 WWB in werking treedt tezamen met de alimentatiewetgeving
- artikel 108 Abw vervalt met in werking treden van WWB

Feitelijk betekent dit dat tot de inwerkingtreding van de alimentatiewetgeving geen wettelijke basis (ook geen kan-bepaling) bestaat voor het opleggen van de verplichting tot vorderen kinderalimentatie.

Omdat strekking van de overgangsfase is om alles zoveel als mogelijk bij het oude te laten, gaan we uit van een vergissing: waarschijnlijk is vergeten om 108 Abw niet als vervallen te verklaren. Dit is gemeld aan het WIS (WWB Implementatie Steunpunt, 070-3334695), die nader zal beoordelen of aanpassing van de invoeringswet WWB noodzakelijk is, aangezien het een tijdelijk probleem betreft.

Indien het geen vergissing is of als vergissing niet gecorrigeerd kan worden is een mogelijk escape om gebruik te maken van artikel 15 WWB (voorliggende voorziening).

- Kunnen personen die al Abw hebben en die geen alimentatie voor kinderen ontvangen, verplicht worden om zich in het kader van nieuwe alimentatiewet te melden bij nieuw instituut.
- Mee te nemen in het kader van het afstemmingsbeleid: maatregel bij het niet nakomen van de verplichting om kinderalimentatie te vorderen. Insteek: maatregel ter hoogte van het te vorderen alimentatiebedrag, gedurende de tijd van bijstandsverlening (129 euro per maand per kind, fiscaal bedrag). Op het moment dat sprake is van een verzoek bij het nog aan te wijzen instituut, dan stopt de maatregel.

Beleidsregel kinderalimentatie

Verplichting om kinderalimentatie te vorderen blijven opleggen aan de cliënt.

(dit is uitsluitend mogelijk op basis van artikel 108 Abw, voor zover voorzien wordt in reparatiewetgeving)

Ad 3. Onderhoudsplicht jongmeerderjarige kinderen (artikel 61 WWB, artikel 93 lid c Abw, 18, 19 en 20-jarigen)

Situatie:

- Op basis van de Abw (art. 93 lid c) worden de kosten van bijzondere bijstand verleend aan jongmeerderjarige verhaald op de ouders (verplichting). Artikel 61 lid 1 sub a WWB is van gelijke strekking. De verplichting is hier omgezet in een mogelijkheid.
- Bijzondere bijstand wordt alleen verleend indien de jongere zijn noodzakelijke kosten van bestaan die de bijstandsnorm te boven gaan niet zelf op zijn ouders kan verhalen (artikel 10 Abw/artikel 12 WWB). De verantwoordelijkheid om aan te tonen dat de ouders onvoldoende middelen hebben of dat wegens andere redenen het onderhoudsrecht jegens de ouders niet te gelde kan worden gemaakt ligt in eerste instantie bij de jongere. Kan de jongere dit aantonen, dan is verlenen van bijzondere bijstand in principe aan de orde. Voordat bijzonder bijstand wordt verleend is het op basis van jurisprudentie noodzakelijk om te onderzoeken of de ouders niet vrijwillig aangesproken kunnen worden. Indien dit wordt verzuimd kan het zijn dat de mogelijkheid van verhalen van de bijzondere bijstand op de ouders verspeeld wordt (ouders hebben dan niet de mogelijkheid gehad om zelf voor oplossing te zorgen, bij de verlening is immers alleen afgegaan op hetgeen de jongere heeft aangegeven)

Uitgangspunten en overwegingen:

- Voor de bepaling van de hoogte van het te verhalen bedrag zijn twee mogelijkheden: aansluiting zoeken op hetgeen voor de minderjarige kinderen geadviseerd wordt (dus fiscaal bedrag, als vast bedrag per maand) of het daadwerkelijk in de vorm van bijzondere bijstand verstrekte bedrag.
- Naast de argumenten die genoemd zijn bij de minderjarige kinderen is een argument om te kiezen voor vast bedrag dat de situatie zich kan voordoen dat reeds sprake was van een bijdrage voor een minderjarig kind, die omgezet wordt bij bereiken van 18-jarige leeftijd. De ouder zou dan opeens meer moeten gaan betalen, terwijl er feitelijk geen sprake is van een wijziging in de situatie. Tegen spreekt dat bij het kiezen voor een vast bedrag wellicht niet alle kosten die gemaakt worden ook daadwerkelijk verhaald kunnen worden. In verband met de eenduidigheid en de te realiseren werkbeparing, verdient het werken met een vast bedrag de voorkeur.
- Bij jongmeerderjarigen met kind is verhaal van te verstrekken bijzondere bijstand op de ouders van de jongmeerderjarige niet aan de orde. Redenatie die hieraan ten grondslag ligt is dat op basis van Boek 1, artikel 399 BW de rechter de onderhoudsplicht kan matigen (tot nihil) indien gelet op de gedragingen van het kind het niet redelijk is dat de ouders een onderhoudsbijdrage moeten blijven betalen. Met betrekking tot de bijstandsverlening wordt hier geconcludeerd dat het voortdurend beroep op bijstand de ouders redelijkerwijs niet te verwijten valt (dit is immers een gevolg van de geboorte van het kind van de jongmeerderjarige).
- Bij jongmeerderjarigen die gehuwd zijn of geregistreerd partnerschap hebben is geen sprake meer van onderhoudsplicht door ouders (artikel 392 lid 3 boek 1 burgerlijk wetboek). Bij ontbinding kan in sommige gevallen wel weer sprake zijn van aanspraak jegens de ouders. Bijv. indien partner illegaal verblijft. Aangezien het hier om uitzonderingen gaat, is voorstel om te verlenen bijstand niet te verhalen op ouders.

Beleidsregel verhaal bijzondere bijstand bij onderhoudsplicht jongmeerderjarigen

Op grond van artikel 13 van de invoeringswet de te verstrekken bijzondere bijstand verhalen op de ouders, zowel in de overgangsfase (artikel 93 Abw) als bij invoering van de verhaalsartikelen in het kader van de WWB (artikel 61 WWB). Hierbij kiezen voor een vast bedrag per maand, maximaal gelijk aan het geldende fiscale bedrag (voor 2003 is dat € 129,00).

Hierbij uitzondering maken voor (dus niet verhalen):

- jongmeerderjarigen met kind (voortdurend beroep op bijstand is de ouders redelijkerwijs niet aan te rekenen)
- jongmeerderjarigen die na ontbinding van huwelijk of geregistreerd partnerschap weer een onderhoudsaanspraak jegens hun ouders verkrijgen.

Ad 4. verhaal op ontvanger schenking (artikel 61 WWB , artikel 99 Abw)

Situatie:

- Verhaal is mogelijk op de persoon die een schenking ontvangen heeft van een persoon die een bijstandsuitkering ontvangt of heeft ontvangen. De Abw-verplichting op basis van artikel 99 om over te gaan tot verhaal is nu omgezet in bevoegdheid.
- Verhaal op een schenking is niet aan de orde indien bij het besluit tot bijstandsverlening geen rekening gehouden zou zijn met de geschonken middelen
- Verhaal is ook niet mogelijk als de schenker redelijkerwijs de noodzaak van bijstandsverlening niet had kunnen voorzien

Uitgangspunten en overwegingen:

- Bij verhaal op ontvanger van de schenking richt de actie zich op degene die de middelen ontvangen heeft, en niet op degene die door zijn gedraging (het doen van de schenking) een beroep doet op de bijstand. Beleid is nu veelal om aan degene die de schenking heeft gedaan een sanctie op te leggen. De "straf" staat niet in verhouding tot gedraging. Immers: via schenking kan hoog bedrag weggegeven zijn, waardoor iemand veel vroeger als noodzakelijk een beroep moet doen op de uitkering. Een sanctie werkt dan niet.
- Streven is om zoveel als mogelijk te garanderen dat de middelen vanuit schenking weer tot het vermogen van de bijstandsgerechtigde gaan behoren. Om dit te bewerkstelligen wordt voorgestaan om over te gaan tot het verstrekken van bijstand in de vorm van een geldlening (voor zover betrokkene nog uitkering ontvangt of gaat ontvangen), tot het bedrag van de schenking en onder aftrek van vrij te laten vermogen waarbij tegelijkertijd onderzocht wordt of het mogelijk is de schenking te verhalen op de ontvanger.
- Is het mogelijk om te verhalen op degene die schenking ontvangen heeft, dan wordt hiertoe overgegaan en kan de bijstand in de vorm van een geldlening omgezet worden in bijstand om niet. Is verhalen op de ontvanger niet mogelijk, dan blijft de bijstand in de vorm van een geldlening gehandhaafd.
- Art. 48 WWB (art. 24 Abw) geldlening en borgtocht biedt de mogelijkheid om bij tekortschietend besef van verantwoordelijk de bijstand in de vorm van geldlening/ borgtocht. Bij een schenking, die (eerder of langere) bijstandsafhankelijkheid tot gevolg heeft is hiervan sprake.
- Opgemerkt wordt dat als de uitkering beëindigd is alleen sprake is van mogelijkheid om te verhalen op degene die schenking ontvangen heeft. Gezien kosten van invordering en inzet van formatie zal schenking worden teruggevorderd voor zover het terug te vorderen hoger is dan eenmaal de bruto-jaaruitkering gezinsnorm.

Beleidsregel verhaal schenking

Indien verhaal aan de orde is wordt op grond van artikel 13 van de invoeringswet (artikel 99 Abw , artikel 61 WWB):

- Aan degene die de schenking heeft gedaan de bijstand verstrekt in de vorm van een geldlening op grond van artikel 48 WWB (voor zover betrokkene nog uitkering ontvangt of gaat ontvangen)
- Tegelijkertijd bezien of verhaal op de ontvanger mogelijk is, zo ja, dan wordt de geldlening omgezet in bijstand om niet, zo nee, dan blijft de bijstand in de vorm van een geldlening gehandhaafd.

Indien de uitkering beëindigd is wordt verhaald op degene die de schenking ontvangen heeft voor zover het terug te vorderen bedrag hoger is dan eenmaal de bruto-jaaruitkering gezinsnorm.

Ad 5. verhaal bij nalatenschap (artikel 61 WWB, artikel 100 Abw)

Situatie:

Verhaal op nalatenschap van de overleden bijstandsgerechtigde is mogelijk indien:

- sprake is van ten onrechte verleende bijstand en er voor het overlijden nog geen terugvordering heeft plaatsgevonden
- bijstand is verleend in de vorm van een geldlening of als gevolg van borgtocht

Buiten de hierboven genoemde gevallen is bij nalatenschap niet toegestaan om te verhalen.

Overwegingen en uitgangspunten:

- Alhoewel de plicht tot verhaal binnen de Abw nu vervangen wordt tot een bevoegdheid, wordt geen aanleiding gezien niet tot verhaal over te gaan. Overigens geeft de wet al een beperking van de verhaalsmogelijkheden: verhaal op nalatenschap is alleen mogelijk in de twee, hierboven genoemde gevallen.
- In de praktijk zijn zelden mogelijkheden om daadwerkelijk te verhalen op de nalatenschap. Ook is de kans aannemelijk dat op grond van individuele omstandigheden wordt afgezien. Het doorzetten van verhaal op de nalatenschap wordt ter beoordeling gelaten van de juridisch medewerker.

Beleidsregel verhaal op nalatenschap

Op grond van artikel 13 invoeringswet wordt in beginsel verhaald op nalatenschap (artikel 100 Abw, artikel 61 WWB). De juridisch medewerker beoordeelt per geval of het verhaal daadwerkelijk wordt doorgezet.

2.4. Beleidsregel termijnen verhaal (artikel 61 WWB, artikel 104 Abw)

Situatie:

- Verhaal van kosten van bijstand is mogelijk tot maximaal 5 jaar voor verzending van besluit tot verhaal. Dit artikel is identiek aan het huidige artikel 104 lid 1 Abw.
- De genoemde termijn van 5 jaar is niet van toepassing op uitkering verstrekt in de vorm van geldlening en borgtocht bij nalatenschap. Op basis van het overgangsrecht is het mogelijk om reeds nu te kiezen voor een kortere of langere termijn van verhaal bij uitkering verstrekt in de vorm van geldlening en borgtocht bij nalatenschap.

Uitgangspunten en overwegingen:

- Vraag is of in de overgangssituatie maar ook in de definitieve situatie gebruik gemaakt moet worden van de bevoegdheid om te kiezen voor een kortere verhaalstermijn bij een uitkering die verstrekt is in de vorm van geldlening en borgtocht bij nalatenschap dan de nu geldende.
- Kiezen voor de nu geldende lange termijn betekent dat we erfgenamen na verstrijken van een behoorlijke periode nog gaan confronteren met een vordering. Dit is niet wenselijk omdat dan sprake is van onnodige belasting van de erfgenamen als gevolg van nalatigheid van de gemeente. De vordering had immers al lang teruggevorderd kunnen worden.

Beleidsregel termijnen verhaal

Verhaal is mogelijk tot maximaal 5 jaar voor verzending van besluit tot verhaal. Die termijn wordt gevolgd.

Ondanks de keuze voor een andere termijn bij nalatenschap wordt toch uitgegaan van de termijn van vijf jaar.

Hiermee geldt voor alle verhaalsacties een verjaringstermijn van 5 jaar voor verzending besluit tot verhaal.

2.5. Beleidsregels bij kruimelbedragen

Drempelbedrag kinderalimentatie en jongmeerderjarigen

Op basis van een circulaire van 14 juli 1995 kan de gemeente afzien van verhaal bij kruimelbedrag. Hiervan is sprake indien het te verhalen bedrag minder bedraagt dan € 45 per maand of € 540 per jaar (bedragen zijn gebaseerd op omrekening guldens, dus omzetting van huidig beleid).

Op basis van de circulaire wordt dit nu ook zo uitgevoerd. Voorstel is om dit te handhaven.

Beleidsregel drempelbedrag kinderalimentatie en jongmeerderjarigen
Indien sprake is van een te verhalen bedrag dat minder bedraagt dan € 45 per maand of € 540 per jaar wordt afgezien van verhaal.

Drempelbedrag nalatenschap

Bij een nalatenschap is nu geen sprake van een drempel. Hierbij is een afweging op zijn plaats van het te verrichten werk (en dus te maken kosten) in relatie tot het te verhalen bedrag. Voorstel is om de drempel te leggen bij € 750,00 als sprake is van reeds vastgestelde vorderingen. Ligt de vordering onder de drempel, dan wordt deze niet ingebracht in de eventuele nalatenschap. Gaat het bedrag boven de drempel uit, dan worden de erven aangeschreven om te bezien of er nalatenschap is.

In de gevallen waarin de vordering vóór overlijden niet is vastgesteld, is het aannemelijk dat de vordering niet makkelijk is terug te halen. Derhalve geldt eenzelfde drempel als is ingevoerd bij verhaal op schenking, te weten eenmaal de bruto-jaaruitkering gezinsnorm.

Beleidsregel drempelbedrag nalatenschap
Indien sprake is van een te verhalen bedrag dat vóór overlijden is vastgesteld en dat minder bedraagt dan € 750 wordt de vordering niet ingebracht in de nalatenschap.
Indien de vordering niet is vastgesteld vóór overlijden geldt een drempel van eenmaal de bruto-jaaruitkering gezinsnorm.

2.6. Beleidsregel hercontroles en invordering bij verhaal

Situatie:

- In het kader van het debiteurenonderzoeksplan onderdeel verhaal is heronderzoek 1 keer per jaar verplicht.
- Ten aanzien van invordering geldt nu op grond van de Abw de regel dat altijd wordt ingevorderd op verhaalsvorderingen, behoudens dringende omstandigheden door de gemeente per individueel geval te bepalen.
- De ervaring is dat verhaalszaken soms niet invorderbaar zijn om andere omstandigheden, zoals onbekende verblijfplaats enz. Omdat er formeel geen reden is om af te zien van invordering, blijven die vorderingen als oninbaar staan.

Overwegingen:

- Op basis van de voorstellen kan alleen nog maar bij jongmeerderjarigen sprake zijn van verhaal over meerdere jaren. Betreft periode van maximaal 3 jaren (dit gelet op de leeftijd van de doelgroep: 18, 19 en 20-jarigen). Omdat nu sprake is van heronderzoek om de drie jaar is het voorstel om geen debiteurenheronderzoeken meer te doen, maar wel te werken met jaarlijkse indexering van de te verhalen bedragen.
- Bij het achterwege laten van debiteurenheronderzoeken komt wel de vraag aan de orde hoe om te gaan met ontstane achterstand in de betaling van de te verhalen bedragen. Voorstel hierbij is om bij achterstand die binnen 5 jaar kan worden afgelost, geen heronderzoek te doen. Indien de periode langer is dan 5 jaar, na drie jaar een heronderzoek te doen om de aflossingscapaciteit op dat moment te bezien. Van groot belang hierbij is te zorgen voor een goede incassoprocedure, op basis waarvan bewaking van betaling adequaat gestalte kan krijgen. Controle op naleving terugbetalingsverplichtingen door middel van aanmaanprocedure c.q. tussentijds onderzoek; dit laatste ter beoordeling van de juridisch medewerker.
- Ten aanzien van oninbare verhaalszaken, anders dan dringende omstandigheden, is het van belang om op een gegeven moment de invordering te staken. Dit om reden van efficiency en om reden van adequaat debiteurenbeheer. De juridisch medewerker moet de mogelijkheid hebben om in uitzonderlijke situatie de verhaalsvordering buiten invordering te stellen.

Beleidsregel hercontrole bij verhaal

Geen hercontrole uitvoeren bij verhaal, tenzij sprake is van opgelopen achterstand die niet binnen 5 jaar kan worden afgelost.

In andere gevallen: hercontrole na 3 jaar. Controle op naleving terugbetalingsverplichtingen door middel van aanmaanprocedure c.q. tussentijds onderzoek; dit laatste ter beoordeling van de juridisch medewerker.

Naar het oordeel van de juridisch medewerker, worden oninbaar gebleken verhaalsvorderingen oninbaar gesteld.

HOOFDSTUK 3 - KREDIETHYPOTHEEK/BIJSTAND IN DE VORM VAN GELDLENING

3.1. Kader

Op oude gevallen is het overgangsrecht Abw van toepassing (dus de gevestigde krediethypotheek blijven op oude basis doorlopen).

In de WWB vervalt de krediethypotheek. In plaats hiervan kan op basis van artikel 50 WWB een renteloze geldlening verstrekt worden.

De WWB zegt dat alleen bijstand (in de vorm van een geldlening) verstrekt kan worden indien te gelde maken, bezwaring of verdere bezwaring van de woning in redelijkheid niet kan worden verlangd. Is dit wel redelijk, dan dient betrokkene zelf zorg te dragen voor een lening.

Ten opzichte van de berekening van de krediethypotheek is sprake van een wijziging. Bij de vrijlatingsberekening in het kader van de WWB is sprake van een extra vrijlating van € 42.000 in de vorm van een eigen huis. Gezien de hoogte van de vrijlating is de verwachting dat het aantal geldleningen en de hoogte hiervan drastisch beperkt zal worden.

3.2. Keuzes

Onderstaand is aangegeven ten aanzien van welke onderwerpen bij het onderwerp bijstand in de vorm van een geldlening (ter vervanging van de huidige krediethypotheek) het maken van een keuze aan de orde is.

- 1) Indien sprake is van geldlening, moet dan sprake zijn van een zekerheidstelling? (hypotheek bij registergoederen, pandovereenkomst bij niet-registergoederen). De WWB geeft deze mogelijkheid, is geen verplichting.
- 2) Moet met betrekking tot de zekerheidstelling verschil gemaakt worden indien het gaat om niet-registergoederen
- 3) kiezen we voor gedwongen verkoop of niet (te gelde maken)
- 4) wanneer is het redelijk om te bezwaren/verder te bezwaren
- 5) Hoe kan omgegaan worden met aflossing

Ad 1. zekerheidstelling bij geldlening, ja of nee?

Situatie:

- In het kader van de Abw is zekerheidstelling verplicht: er wordt immers een krediethypotheek gevestigd. Onder de WWB hebben we de keuze. Om tot een verantwoorde keuze te kunnen komen is gekeken naar die punten die van belang zijn bij de beantwoording van de vraag of al dan niet sprake moet zijn van een zekerheidstelling. In feite is een risicoanalyse gemaakt, waarbij gekeken is naar de gevallen waarin zich een risico kan voordoen, de omvang van een eventueel risico, de te verwachten omvang van het aantal aanvragen, de maximaal te verstrekken bedragen, ervaringen uit het verleden, kosten te maken voor het vestigen van een hypotheek en de organisatorische consequenties hiervan.

Conclusie analyse

- Risico van niet terugbetalen (of via andere wijze kunnen terugvorderen) geldlening is aanwezig indien betrokkene pand verkoopt dan wel belast en met onbekende bestemming vertrekt

- de bedragen van de verstrekte krediethypotheek in het verleden variëren. Op basis hiervan is geen eenduidige conclusie te trekken met betrekking tot het te lopen financiële risico; dat is dus op zich al een risico.
- de verwachting is dat het aantal aanvragen voor een geldlening, ten opzicht van het aantal in het verleden verstrekte krediethypotheek zal afnemen
- de verwachting is dat over het algemeen sprake zal zijn van relatief hoge geldleningen, waarvan het moment van aflossing niet snel bereikt zal zijn.
- de ervaringen uit het verleden zijn van dusdanige aard dat op basis hiervan sprake is van een onbekende risicofactor
- Gelet op de kosten die gemoeid zijn met zekerheidstelling (ongeveer € 1250) moet sprake zijn van een reëel risico. Aan de andere kant zijn de kosten van zekerheidstelling € 1250 relatief laag ten opzichte van de hoogte van de geldleningen. Een gedeelte van de genoemde kosten worden doorberekend aan de cliënt en in de hypotheek/geldlening opgenomen.

Overweging

- Zelfs bij een beperkt aantal gevallen waarin sprake is van een risico, kan het bedrag dat hiermee gemoeid is oplopen. Dit pleit ervoor om zekerheid te eisen. De ervaringen uit het verleden maken dat het uiteindelijke risico bij niet zekerheidsstelling moeilijk is in te schatten. Alleen daarom is het noodzakelijk om het zekere voor het onzekere te nemen. Het gaat vaak toch om hoge bedragen.
- Omwille van een goede bewaking op zekerheid wordt de geldlening bij een eigen woning verstrekt in de vorm van een (aanvullende) hypotheek. Voor waardebepaling van de woning wordt uitgegaan van een door een erkend taxateur opgesteld taxatieverslag; de kosten daarvan komen voor rekening van cliënt.

Beleidsregels Zekerheidsstelling geldlening eigen woning

Bij de verstrekking van een geldlening op basis van artikel 50 WWB in principe zekerheidsstelling vragen bij registergoederen.

De geldlening bij een eigen woning wordt verstrekt in de vorm van een (aanvullende) hypotheek. Voor waardebepaling van de woning wordt uitgegaan van een door een erkend taxateur opgesteld taxatieverslag; de kosten daarvan komen voor rekening van cliënt.

Ad 2. Verschil maken bij niet-registergoederen?

Situatie

- Bij niet registergoederen (voor de regio gaat het hier om woonwagens tot een bepaald tonnage of in geval van inventaris) is het vestigen van hypotheek door de bank niet mogelijk. Gevolg is dat bij niet-registergoederen ook de hogere geldleningen bij ons terechtkomen. Vraag is of dit ander beleid noodzakelijk maakt.

Overweging

- Kijkend naar de WOZ-waarde van de woonwagens en de eigendomssituatie blijkt het volgende: de WOZ-waarde van de woonwagens, enkele uitzondering daargelaten, komt veelal niet boven de vrijlating uit. Bovendien zijn de woonwagens veelal eigendom van de gemeente. Geldlening zal dan ook maar sporadisch voorkomen. Op basis hiervan wordt het vragen van zekerheidsstelling niet voorgestaan.
- Inventaris en andere roerende goederen hebben over het algemeen weinig waarde, omdat die in de loop der tijd economisch worden afgeschreven. Zekerheidsstelling heeft geen zin, zeker niet gelet op de daarmee gemoeide kosten (€ 1250 naar schatting).

Beleidsregel niet-registergoedern

Bij de verstrekking van een geldlening bij niet-registergoederen op basis van artikel 50 WWB geen zekerheidsstelling vragen.

Ad 3. Gedwongen verkoop

Situatie

- Bij de vraag of gekozen moet worden voor gedwongen verkoop of niet (te gelde maken) is het van belang om te bezien welke gevolgen gedwongen verkoop heeft.

Overwegingen

- Gedwongen verkoop betekent veelal dat de woning onder de waarde verkocht wordt, waardoor het vermogen van betrokkene vrijwel nihil en wellicht zelfs negatief zal worden. Hiermee streven we het doel (voorkomen van bijstandsafhankelijkheid) voorbij.
- Betrokkene zal een andere woning moeten betrekken, waarbij de gemeente verantwoordelijk is voor vervangende huisvesting. Daarnaast treden extra kosten op, die gemoeid zijn met het stofferen van de nieuwe woning, die (gedeeltelijk) ten laste van de gemeente komen, voor zover bij de verkoop van de woning geen middelen zijn vrijgekomen.
- In plaats van kostenbesparing realiseren we bij gedwongen verkoop een kostenverzwaring: niet alleen verstrekking van periodieke bijstand maar ook incidentele.
- Er kan sprake zijn van bijzondere omstandigheden, op basis waarvan gedwongen verkoop te rechtvaardigen is. Te denken valt aan hoge woonlasten.

Beleidsregels gedwongen verkoop

Op grond van artikel 50 WWB in beginsel niet kiezen voor gedwongen verkoop (te gelde maken) van de woning aangezien tegeldemaking, gelet op bovenstaande overwegingen, niet in redelijkheid kan worden verlangd.

Indien sprake is van bijzondere omstandigheden die gedwongen verkoop rechtvaardigen, dient de woning wel te gelde gemaakt te worden.

Ad 4. bezwaren en verder bezwaren

Situatie

- Bezien moet worden wanneer het redelijk is om van belanghebbende te vragen om over te gaan tot bezwaren dan wel verder te bezwaren van de woning.

Overweging

- Daar waar een reguliere financiële instelling bereid is om een hypotheek te vestigen mag ervan uitgegaan worden dat dit in alle redelijkheid ook mogelijk is.
- Doel is om instroom in de uitkering zoveel als mogelijk te beperken. In verband hiermee is alleen in die gevallen waarin blijkt dat geen lening verstrekt wordt door een bank, is een geldlening in het kader van de WWB aan de orde.
- Om te kunnen nagaan of de cliënt inderdaad actie ondernomen heeft om een lening te krijgen via een reguliere financiële instelling is een afwijzing van de bank noodzakelijk.

Beleidsregel bezwaren en verder bezwaren:

Daar waar een hypotheek via een reguliere financiële instelling mogelijk is, is het ook redelijk om van belanghebbende bezwaren dan wel verder bezwaren te verlangen (artikel 50 WWB). Een geldlening op basis van de WWB wordt alleen verstrekt indien cliënt bescheiden kan overleggen (o.a. afwijzing bank), waaruit blijkt dat hij niet in aanmerking komt voor (verdere) bezwaring.

Ad 5. Hoe kan omgegaan worden met aflossing

Situatie

- Bij de vestrekking van bijstand in de vorm van een geldlening zal op enig moment sprake moeten zijn van aflossing.

Afwegingen en uitgangspunten

- Belangrijk om zo snel als enigszins mogelijk te starten met de aflossing. Aflossing is mogelijk vanaf het moment dat de geldlening omgezet wordt in een uitkering om niet (of op moment dat sprake is van andere inkomsten).
- Aflossingspercentage zou dusdanig moeten zijn dat dit geen onredelijke claim op inkomen legt. Voor personen met een WWB uitkering zou dit aflossingspercentage bepaald kunnen worden op 6% van de voor de betrokkenen geldende norm inclusief vakantiegeld. Dit geldt niet voor zekerheidsstelling onder hypotheek.
- In geval van een geldlening eigen woning (voorheen krediethypotheek) behoeft gedurende de bijstandsperiode niet te worden afgelost.
- Lage aflossingspercentages zijn verantwoord aangezien over het algemeen ook sprake zal zijn van lage leningen.

- Bij uitstroom naar arbeid zou ditzelfde percentage gehandhaafd moeten worden, aangezien:
 - hiermee de armoedeval beperkt kan worden
 - hierdoor geen demotivatie voor uitstroom optreedt
 - het verschil tussen uitkering en inkomen de eerste jaren niet hoog zal zijn waardoor het ophogen van het percentage niet gerechtvaardigd is
 - sprake is van een werkbesparing voor gemeente
- De duur van de aflossing is variabel (hangt af van het bedrag van de lening en de van toepassing zijnde norm). Dit roept de vraag op of bij uitstroom uit de bijstand het doen van heronderzoeken noodzakelijk is. Gezocht is naar een werkwijze die extra werk in de vorm van heronderzoeken voorkomt. Hierin is meegewogen dat ook bij uitstroom qua inkomen (en dus qua aflossingscapaciteit) geen sprake zal zijn van grote schommelingen. Voorstel is om indien de aflossing binnen 5 jaar na beëindiging van de uitkering volledig kan worden gerealiseerd geen verdere actie te ondernemen (aflossing loopt door op basis van dezelfde condities als aangegaan ten tijde van de bijstandsverlening).
- Indien de aflossing niet binnen 5 jaar na uitstroom kan worden gerealiseerd, op basis van de 6% norm, eerst kijken of aflossingsbedrag zo aangepast kan worden opdat aflossing wel binnen 5 jaar te realiseren is. Is dit niet mogelijk dan zal na 3 jaar een heronderzoek plaatsvinden om te bezien of er sprake is van hogere aflossingscapaciteit.
- In alle gevallen vindt controle op naleving terugbetalingsverplichtingen door middel van aanmaanprocedure c.q. tussentijds onderzoek; dit laatste ter beoordeling van de juridisch medewerker.

Beleidsregel aflossing geldlening

Het standaard-aflossingspercentage bepalen op 6% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm inclusief vakantiegeld.

Bij uitstroom geen onderzoek doen na een mogelijke aanpassing van dit percentage indien het bedrag binnen 5 jaar na beëindiging van de bijstand afgelost kan worden.

Indien aflossing binnen 5 jaar na uitstroom op basis van de 6% norm niet mogelijk is, wordt bij uitstroom een dusdanig betalingsvoorstel geformuleerd dat aflossing binnen 5 jaar wel haalbaar is.

Is dit niet mogelijk, dan binnen drie jaar na uitstroom een heronderzoek uitvoeren, waarbij de aflossingscapaciteit op dat moment bekeken wordt.

In alle gevallen vindt controle op naleving terugbetalingsverplichtingen door middel van aanmaanprocedure c.q. tussentijds onderzoek; dit laatste ter beoordeling van de juridisch medewerker.